

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntö, U 27/2015 vp

Asia: Kirjallinen asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle (U 27/2015 vp) Euroopan komission ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi eräiden jätealan direktiivien muuttamiseksi (jätedirektiivien muuttaminen)

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry (myöh. SKAL) kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (jätedirektiivien muuttaminen). Euroopan komissio antoi 2 päivänä joulukuuta 2015 ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi jätteistä annettujen direktiivien muuttamisesta. Ehdotusten tavoitteena on unionin jätehuoltoa parantamalla edistää ympäristön ja ihmisen terveyden suojelua, varmistaa luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö sekä edistää kiertotaloutta.

Pakkausjätteen kierrätystavoitteet

SKAL pitää hyvänä, että pakkausjätteiden kierrätykseen lasketaan jatkossa mukaan myös uudelleenkäyttö (sivu 5). Tämän huomioimatta jättäminen on aikaisemmin tehnyt vahinkoa suomalaiselle hyvin toimineelle kierrätysjärjestelmälle. Tämä EU:n aikaisempi tulkinta on lähes tuhonnut Suomessa hyvin toimineen lasi- ja muovipullojen uudelleenkäytön. Puupakkausten osalta vaihtolavojen uudelleenkäyttö olisi ilman tätä muutosta kokenut saman kohtalon. Uuden laskentatavan myötä uudelleenkäytön ja kierrätyksen osuudet saisivat olla kunnianhimoisemmat. Nyt saattaa käydä niin, että kun EU:n asettamat tavoitteet tulevat Suomessa täyteen ja voimakkaasti ylittymäänkin nykyisellä toiminnalla, niin se voi johtaa kierrätyskelpoisen materiaalin ohjautumisen jätteenpoltoon erityisesti muovin, paperin ja kartongin osalta.

Keräystavoitteiden laskennallinen täyttyminen ei myöskään edistä pakkausjätteiden uusiokäytön lisäämistä ja tämän hetken puutteellisen keräystoiminnan kehittämistä. Pakkausjätteille tulisi säätää paperin tapaan täysi tuottajavastuu.

Keräystavoitteiden täyttymisen varmistamiseksi ja jätehierarkian edistämiseksi jätteen energiatehottomalle arinapolttolle olisi säädettävä jätevero. Arinapoltto on heikentänyt myös jätteen etusijajärjestyksen toteutumista, sillä jätemateriaalin uusiokäytön luvut ovat Suomessa viime vuosina laskeneet. Kunnallisten jätelaitosten tiettyyn jätemäärään sidotut 25 vuoden toimitussopimukset polttolaitoksille ovat myös haitallisia uusiokäytön edistämiseksi.

Jätteeksi luokittelun päättyminen

Jätteeksi luokittelun päättymisessä (sivun 4 viimeinen kappale) käytetään jätteen alkuperälle määritelmiä, joilla estetään järkevä uusiokäyttö. Tämä koskee mm. sairaalalasia, joka on muuten pakkauslasiin verrattavaa, mutta sitä ei hyväksytä EU:n jätedirektiivin mukaiseen End of Waste –statukseen (EoW). EoW-statuksella on tarkoituksena poistaa tältä hyödynnettävältä pakkauslasilta jätetestatus. Tämän johdosta huomattavamäärä Suomessa kerättyä pakkauslasia ei ole mennyt uusiokäyttöön, koska pieni määrä sairaalalasia isossa erässä on estänyt koko erän toimituksen uusiokäyttöön vain tämän EoW-määritelmän takia. Tähän epäkohtaan tulisi Suomen puuttua.

Jätteen kuljettajan rekisteröintivelvoite

SKAL tukee valtioneuvosto esitystä siitä, että kaikkien jätteen kuljettajien tulee olla jatkossakin rekisteröitynä jätehuoltorekisteriin. Alle 20 tonnia vaaratonta jätettä kuljettavien rajaaminen direktiiviesityksen mukaisesti rekisteröintivelvoitteen ulkopuolelle (sivu 7) on erittäin vaikea valvoa, se lisää harmaata taloutta ja vääristää kilpailua.

Etäkaupan haasteet SER-jätteen keräykselle

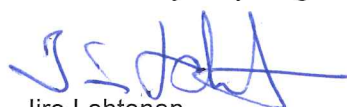
Valtioneuvoston tavoin myös SKAL suhtautuu myönteisesti pyrkimykseen lisätä tuottajavastuujärjestelmien toimivuutta ja läpinäkyvyyttä ottaen huomioon jatkuvasti kasvavasta kansainvälisestä etäkaupasta tuottajavastuujärjestelmille nykyisellään aiheutuvat ongelmat (sivun 13 viimeinen kappale ja sivun 14 ensimmäinen kappale).

Raportointivelvoitteet

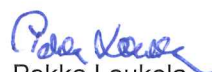
SKAL esittää, että raportointivelvoitteet tulee keskittää jätteen jalostajille ja hyötykäyttäjille, eikä kuormittaa niillä yksittäisiä kuljetusyrityksiä (sivu 14 toiseksi viimeinen kappale).

Kunnioittavasti

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Iiro Lehtonen
Toimitusjohtaja

Pekka Loukola
Asiantuntija